

elem között a társadalmi érintkezés hűvös, az összeházasodás ritka s bár a franciák természetes szaporodása kisebb, különösen Lotharingiában, jelentősebb etnikai eltolódások nincsenek, sőt a franciák az ősi németfajú Elzászban némi tért nyertek, viszont a németek bevándorlása a városok elnémetesedése által gyarapodnak. 1910-ben pld. 540.000 olyan németet írtak össze a tartományban, aki nem ott született, vagy más német állambeli illetőségű volt. Francia bevándorló kevés van.

Elzász-Lotharingia területe 14.522 km², 1,874.014 lakossal (1910). A két nép nyelvterületét a mellékelt ábra, a népesség anyanyelv szerinti megoszlását járások szerint e táblázat mutatja :

Lakosság száma	1000-ből			
	német	francia	német	francia
Lotharingia	655.811	481.460	146.097	735 241
Felső-Elzász	514.865	481.375	31.771	930 65
Alsó-Elzász	700.938	671.425	26.394	958 41
	1,874.014	1,634.260	204.262*	872 116

Lotharingia részletesebb térképét a túloldalon láthatjuk. B.

Irország.

A világháború során az elnyomott nemzetiségek érdekében küzdő Angliát azzal tréfálta meg a sors, hogy saját országában kellett az angol uralom ellen fellázadt íreket katonai hatalommal levernie. Most

* A többi idegen, köztük 27.434 olasz.

pedig azt olvassuk, hogy az angol kormány végrevalahára kénytelen hozzájárulni ahhoz, hogy az Ir királyság, esetleg Ulster tartomány hat, főképpen protestánsokból álló grófsága kivételével (An. L. T. F. Ar. D. a térképen) szövetséges önkormányzatot (home-rule) kapjon. Régi vágya teljesülne be ezzel a szegény ír népnek, melynél többet egy nemzet sem szenvedett.

Kr. e. 300-ban költöztek be az írek a tulsó francia partvidékről. Az angol kapzsiság már a XII. században szemet vetett a virágzó államra s a XVI. században teljesen hatalma alá hajtotta, a földeket kisajátította, s Ulstert protestáns skót telepésekkel rakta meg. Az utolsó nagy fölkelésben (1641—1652) több mint 600.000 ember pusztult el fegyver és éhínség által. Egy évszázad mulva 1740-ben újra 400.000 ember halt éhen, mert Anglia a földművelést a juhtenyésztés kedvéért, mely szövögyárainak a gyapjút szolgáltatatta, mindenképpen háttérbe szorította. A kész posztót persze jó áron a szegény íreknek kellett megvásárolniok. A mult század negyvenes éveinek végén a burgonyatermés teljesen balul ütött ki, a gabonát és élőállatot pedig (mintegy 1500 millió korona értékben) az angolok erőszakkal kivitték az országból, aminek az lett az eredménye, hogy a lakosságból másfél millió éhen veszett, másfél millió pedig kivándorolt. (1841-ben még 8.3 millió volt a lakosság, 1911-ben már csak 4.3 millió.) Az ír nyelvet is üldözték az angolok; 1800-ban még $\frac{4}{5}$ -rész, 1861-ben már csak $\frac{1}{2}$ millió, 1911-ben pedig 582.446 beszélt ír nyelven. Így fest az angolok szabadelvű nemzetiségi politikája.

B.